

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	—	12 .
Negyedévre	—	—	—	6 .
Egy óra	—	—	—	2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —				

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 216. szám.

Hétfő, szeptember 22.

Érdekcsoportok.

Nagybecskerek, szeptember 22.

(Dsk.) A megélhetésnek kérelhelten törvényen alapuló harc, amit a létért való küzdelemnek szokás konvenciók mondás-képen nevezni, ezre rohamosabban nyilvánul nemcsak anyagi téren, hova voltaképpen tisztességes határok között szorít-koznia kell, hanem faji, sőt már társadalmi vonatkozásokban is.

Emitt az agráristák és merkantilisták elszomorító érdekharca, amott a nemzeti-ségek akna-munkája egymás ellen, de összefogva a magyar nemzeti állameszme ellen, — továbbat a rejtetségből is elsőtőlő gyűlölködés, mely a kiegyezésnek nagyfontosságú kérdéseiből villámokot cikázhat keresztül politikai életünk egén, — odább az a torzsalkodás, mely idegen ajku honpolgárai között dul társ-országainknak, s melynek igen komoly következményei lehetnek még külpolitikai viszonyainkban, — aztán idebenn az a folytonos surlódás, mely az egymástól élesen elválasztott közjogi és felekezeti fel-fogások között mérgekedik, — hozzátéve azt, hogy a mindennapi élet egész seregét szolgálta még azoknak az összeütközéseknek, hol a jogosnak vélt igények kelnek hadba egymással — — — ime a mai közállapotainknak a képe.

Nem vádolhatjuk magunkat, hogy csak nálunk van így, mert azt sem állíthatjuk, hogy másutt ország-világszerte nem volna így; talán egyes országokban, habár a váltakozó viszonyok szerint módosuló formában, még fokozottabb formában.

Magunkról szólva csupán, persze „magyar” természetünkben erőt kell vennünk akkor, a mikor nem gáncoskodunk a tetterő hiánya fölött, nem piszkolódunk a fenn álló kormányzat gyávasága és tétlensége fölött.

Hiszen ez a legkönnyebb volna, a

minthogy bírálni könnyebb, mint alkotni s az elméletek levegőjébe emelkedni tetszetősebb, mint a nehézségek sárból és rögök-ből álló uttalan utain a jóhoz vezető ösvényeket kitaposni.

Megvagyunk győződve s igaz hittel valljuk, hogy bármely párt jutna uralomra ma Magyarországon a kormányzatot évtizedek s annyi megpróbáltatás közepette sikeresen, eleven nemzeti érzéssel kezelő szabadelvű párt után, bizonyára épen azokba a hibákba esnek a körülmények kényszere folytán, a miket most országáruoló bünökül ró föl az uralkodó pártnak.

A népkedély könnyen gyulékony lángját felszító ellenzéki pártok, ha annak a higgadt irányzására lemennek elhiva, önszította tü-zökben senyednének el, — mert a tartós tüzet nem a hirtelen szalmaláng, hanem a nagy fatömbök tartják fönn. Azoknak a levágása pedig óriási fáradságba, sőt nem nem egyszer a munkásoknak életébe is kerül.

Azért hát nem jó a tüzzel játszani sem-miféle érdek-csoportnak.

Bizzák magukat a kiegyenlítés mű-vészetében óriási tapasztalatokban bővel-kező s ennél fogva nagy sikereket felmu-tatni képes szabadelvű pártra.

Kossuth-ünnepek a vármegyében.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 22.

Torontálvármegyében lefolyt lelkes Kossuth-ünnepekről ujabbán a következő tudósításokat kaptuk:

Bégaszentgyörgy.

Bégaszentgyörgyön tegnap ünnepelték meg hazánk nagy fiának Kossuth Lajosnak 100-ik születése napját.

Az ünnepély diszközgyűléssel kezdődött, melyen Koller János bíró elnökölt. Miután a bíró megnyitotta az ülést, Rein Péter helyettes jegyző lelkes szavakkal németül és szerbül megmagya-

rázta a nap jelentőségét, utána a gyűlés Kaufmann István képvis. testületi tag által fogalmazott következő határozatot iktatta jegyzőkönyvébe:

„Kegyelettel őrizi meg Béga-Szent-György községe a nagy szabadsághősnek és emberbarát-nak Kossuth Lajos emléket, születésének 100-ik évfordulója alkalmából egybegyűltek a képvis. testület tagjai, az egykori jobbágyak immár szabad ivadékaik, hogy ünnepet ülve a háladatosság e szerény jelével adozzanak a népszabadság és népjog halhatatlan harcosának. Aldva legyen emléke.”

Ezzel a közgyűlés véget ért s a képviselő-testület, élén az előjáróság tagjaival, előbb a szerb templomba, majd a rk. templomba mentek istentiszteletre, melyen azonkívül megjelentek az egyesületek, u. m. a tűzoltó-egylet, a park-egylet és a „Bauern-Verein”, továbbá az iskolaszék, nagyszámú közönség és az iskolagyerekek. A misét Grósz György bégaszentgyörgyi plébános mondotta és Molnár Janka urhölgy két szép szölovéket énekelt, u. m. „Ave-Máriát” offeratoriumra, a „Nemzeti imát” a mise végén. Különösen az utóbbi ragadta meg a templomban összegyűlt közönség figyelmét. Mise végeztével az iskolagyerekek zászlókkal és trombitaszóval Kaufmann István igazgató, Jaksics József tanító, továbbá Giesz Vilma és Lassó Augusztina tanítónők vezetése mellett a községi parkba mentek, ahol az összegyűlt cigányzenével várták a nemzetiszin kokárdákkal feldíszített iskolás gyermekeket. A tulajdonképpeni ünnepély itt folyt le és pedig a következő sorrendben:

A parkba érkezve Kaufmann István igazgató összeállította az iskolagyerekekből alakított énekkart s elénkeltette velük a „Himnusz-t”. Ezt követte Pósa Lajos „Kossuth Lajos sirjára” című szép költeménye, melyet egy német leányka, Zachariás Margit szavalt el szép magyarsággal. Ezután a zene eljárt az egyházias indulót, melynek elhangzása után Kaufmann István igazgató mondotta nagyhatású beszédét.

Előbb a gyermekek fölfogásához képest megmagyarázta a tanulóknak a nemzet nagyjai iránti köteles kegyeletet. Majd áttérvén Kossuth érdemeire, történelmi adatokkal megismerteti a Kossuth előtti hazai viszonyokat, az Ausztriával kötött szerződést, ennek a nemzeti önállóságra, fejlődésre nézve bekövetkezett káros hatását, a rendi alkotmány az alsóbb néposztályra való sérelmes voltát. Mindkét irányban törekedett Kossuth jobb állapotokat teremteni, óriási küzdel-

A „TORONTÁL” tárcája.

Kossuth.

a publicista, szónok és államférfi.

Irtá és a nagybecskereki kaszió-társulat szeptember 19-iki Kossuth-ünnepeén felolvasta: dr. Stassik Ferenc.

(Folytatás.)

Kossuth, fogságából kiszabadulva, barátai, ismerősei, elvtársai unszolására és Launderer Lajos nyomdász fölkérésére átvette az 1841. január 2-án megindult „Pesti Hírlap” szerkesztését. Beköszön-tőjében tömören vázolja elveit, amelyek vezérelni fogják. „A napnak tömérdek szükségei között — mondá — alig van egy-egy sürgősebb, mint oly időszaki lap, mely a nemzet életének hü tükré legyen; közzé, nemzetivé tegye öröm és bánatnak, hűség és törvényességnek, bajnak és hiánynak minden érzetét; szabad tért nyisson az észnek, érzelmeink; szükkeblütséget, elbizakodottságot egyaránt kerülve, vak előszeretettel, vak előgyűlölség nélkül, higgadt kebellet s ama mérséklettel és illedelemmel, mely a jó szándék és igazság bélyege, megvitajuk a napnak nagy kérdéseit, mikben ha ánk jövődjé rejtezik. . . . Annit nemes önértéssel bátran elmondunk, miképen szennyves érdekek vezetni sohasem fognak, meggyőződésünk nem lesz eladó és . . . Nagy Pál „egykori” szavaival élve: „sem a hatalmasok komor tekintete, sem polgártársaink híre soha el nem tántorit!”

A „Pesti Hírlap” hazánk ujabbkori történetének egyik kapuja. Ő adta meg az alkalmat arra, hogy a szabadelvű és a konzervatív pártok egymással összecsaptak, amely küzdelem a szabadelvű, a reformpárt, a haladópart győzelmével végződött.

Megrepszené e rajzom keretét, ha ennek az eszmeharcnak csak főbb vonásait elmondanám; csupán annyit érintek, hogy a „Pesti Hírlap” cikkei szülték a legnagyobb magyarnak, Széchenyinek támadó könyvét, a „Kelet népét” és Kossuth „Feleletét”; a konzervatívok lapjának „Világnak” keletkezését.

Kossuth kezdte meg a „vezércikkeket.” Óriási tehetsége, sokoldalú műveltsége, párosulva ragyogó és szónoki fordulatokban bővelkedő irályával, a melylyel e cikkeiben a kor mozgó kérdéseit alaposan fejtegette, valóban „vezércikkekké” lőnek; mert átalakították a nemzetnek egész gondolkodásmódját és meggyőződéssé érlelték azokat az előbb gyermekmódjára gőg eselő reformszöveget, a melyek már régóta lappangtak a hazafiúi lelkek rejtekeiben. Kossuthot támogatta a nagy nevek egész gárdája, egy Wesselényi, egy Batthány Lajos, egy Teleki Miklós, Eötvös József, Bezeredy István, Fáy András, Pulszky Ferenc, Trefort Agoston, Szentkirályi Moric.

És Kossuth, midőn 1844. június végén a laptól megvált, büszkén hívhatta fel bucsuszavában bírójául a nemzet és minden ellenségét, hogy aki egyetlen egy esetben meg tudatja bizonyítani, hogy lelke sugallatát akár felelemért, akár hiúságért, akár önértékért, akár barátai érdekéért valaha megtagadta, az vessé reá az első követ Méltánylat vagy kárhóztatás, rokonszenv vagy gyűlölet, helyeslés vagy rosszalás, töletek függ polgártársaim! ezt csak ti adhatjátok; de — egyet, magam adok magamnak, s ezt tölem senki el nem vehet, ez a lelkiismeret tisztasága Isten tartsa meg a királyt! Isten óvja meg minden gonosztól a nemzetet! . . . De ha bekövetkeznének a viszontagság napjai, el fogom felelteni erőtlenségemet és én, egyike a leggyöngébbeknek, versenyre kelek a legerősebbekkel,

nem hírt, nem jutalomért, nem dicsőségért, hanem versenyre tettben, versenyre áldozatban a közjóért!

E bucsuszavával vonult vissza Kossuth a nyilvános működés teréről; de csak rövid időre, mert tynyei remetesége csak nyugvó pontja volt az ő fáradhatatlan lángelmének, a mely ezentul nem a toll és betű, hanem a szó hatalmával recsegettete meg az önkény kapit.

Kossuth ifjusága nem volt henye, nem volt léha. Azonkívül, amit az iskolában tanult, s amit ő lángeszénél fogva bizonyára másképp, jobban és alaposabban tanult, mint más közönséges ember fia: rengeteg ismeretet sajátított el önképzés útján és hosszú idejű fogsága alatt oly sok és oly különböző tudományokat művelt, hogy legnagyobb ellensége, gróf Széchenyi is elbámult rajta. Fogságában Shakespeare műveiből tanult meg angolul és pedig oly remekül, hogy a szabadságharc leveretése után, amerikai és angliai körutjában tartott beszédjeit az angolok maguk a szónoklat mesterműveinek ismerték el. Nagy szó ez a politikai szónoklatok televény földjén! . . . Sokoldalú műveltsége adta meg beszédjeinek a tartalmasságot; mert nem a frázisok, az üres szölamok azok, amik a szónokot jó szónokká teszik; hanem az eszmék, a magvas gondolatok, a tág látkör, a tételeknek és következtetéseknek egymásból folyó, logikai rendje, amely a hallgatót meggyőzze és azután mintegy szuggerálva, hypnotizálva, magával ragadja.

Persze, annál szerencsésebb a szónok, ha birtokával rendelkezik azoknak a külső eszközöknek is, amelyek a gondolkodó és nem gondolkodó hallgatóságot épügy elbűvölik, mint a templom képei, szobrai, karéneke áhitatba ringatják a hívót.

mekkel sikerült is ez neki a 48-as törvények létrehozásával.

Röviden érintve Kossuth bujdosását, halálát s eltemetését, a felnőttekhez szólva kifejtette előttük a Kossuth által is szolgált hármasszónak — szabadság, egyenlőség és testvériség — egyedüli helyes, üdvös értelmét. Kossuthnak köszönhetjük, hogy ez eszmék törvénybe iktattattak, de hogy azok tényleg az életben meg is valósuljanak, ahhoz szükséges mindnyájunk folytonos hozzájárulása. Szabadok igazán csak úgy leszünk, ha lelkünket is igyekezünk megszabadítani a tudatlanságok s tévelygések nehéz hékóitól. Ezt célozza a népnevelés, melyet lelkükbe ajánl. Az egyenlőséget abban lássuk, hogy a törvény előtt egyenlők vagyunk. A testvériséget Kossuth úgy értelmezte, hogy legyünk mindannyian az egy édes hazának egymás iránt türelemmel, támogatással viselkedő gyermekei, azaz testvérek bármily nyelvi és vallásbeli különbség nélkül.

Végül szép szavakban megemlékezett Kossuth küzdőtársairól.

A zajos tetszéssel fogadott szép beszédet követte Enderle Magdolna német nyelven elmondott „Fohász”-a, melyet az összegyűlt nevében intézett a seregek urához.

Ezután zenekíséret mellett az énekhar élénkelte a „Kossuth indulót”, melynek végzetével az iskolásgyermekek és a nagyközönség zeneszóval elhagyták az ünnepély színterét. Este 9 órakor a kaszinóban társas-estélyt rendeztek.

Billéd.

Billéd németajku lakossága Kossuth Lajos születésnapjának 100-ik évfordulóját nagy ünnepéssel ülte meg. Folyó hó 18-án este a zene bejárta a községet s különösen ez alkalommal nyilvánult a nagy hazafi emléke iránti szeretet és tisztelet legimpozánsabbban, amennyiben a legkisebb kunyhó ablaka is ki volt világítva. Azután a zenekar a község háza előtt megállott, ahol Zimmer József községi tanító Kossuth Lajosnak görögülzettel kivilágított arcképe mellett szép beszédben emlékezett meg Kossuth Lajosról.

Másnap d. e. 9 órakor ünnepélyes isteni tisztelet volt, amelyre zeneszóval vonult a község képviselőtestülete, a még életben lévő 48-as honvédek testületileg és a falu lakossága.

Istentisztelet után a község házában díszgyűlés volt, amelyen a halhatatlan nagy honfi érdemeit Thóresz Jakab községi jegyző méltatta s emlékét jegyzőkönyvben megörökítették. A felvett jegyzőkönyvet valamennyi jelenlevő aláírta.

A község házából az egész menet a „Polgári kör”-be vonult, a hol megkoszorúzták Kossuth Lajos arcképet, Becker János, a kör einöke pedig gyönyörű szép hatásos beszédben adózott az ünnepelt emlékeinek.

Este a „Trombitás” szállóban bankett volt, melyen a még életben lévő 48-as honvédek is megvendégelték, kit éppen ezen a napon vesztették el ismét egy bajtársukat, kit a kérélelhetlen halál kiragadott közülük.

A midőn ez a banketten résztvevők tudomására jutott, Thóresz Jakab jegyző indítványára elhatározták, hogy a temetésen testületileg vesznek részt és nyomban gyűjtést is indított koszorúra, melyet az elhunyt koporsójára fognak helyezni.

Es Kossuth bővében rendelkezett azokkal az eszközökkel. Alakja sudár volt és karcu, ruganyos és hajlékony. Kék, szelíd, ábrándos szemű a meggyőződés tüzeit tükrözték vissza. Amint beszélni kezd, egyébként is magas termete megnyúlik és kétszeresen oly magaslatra emelkedik, mint hallgatósága; s mint az állat-szelidítő, maga érzi, hogy uralkodik az ész a szív fölött: ő a helyzet ura. Ehhez járult búbjósan szép hangja, amely a zongora billentyűi módjára, az érzelmek minden variációját bírták visszaadni: és mélységében s magasságában elérte a hatásos összes regiszterét. Ha eleinte fáradtnak, halványan látszott, beszédje alatt mintegy föléledt, arca kigyúlt és szava gyújtott.

Első nagy szónoki sikere Pest megye 1845-iki tavaszi közgyűlésén volt, amikor felszólalt az adminisztrátorok, a főispánok ezen szurrogátumai, — amint ő nevezte — az „uj Kreishauptmannok” és „falra festett ördögök” ellen. Beszédje oly fulmináns és szatirikus volt, hogy egy csapat-sal nevétségessé tette vele az egész adminisztrátori intézményt kancellárostul együtt.

Es mivé nőtt ő rövid idő alatt! Az utolsó rendi országgyűlés 1847. november 12-én nyílt meg és az ellenzék hallgatagon Kossuthot ismerte el vezérének. A felirati vitában Kossuth már november 22-én felszólalt és noha őszinte elismeréssel fogadja a király felhívását közérdekű törvényhozási intézkedések megtételére, de annál nagyobb kötelesség nyílt őszinteséggel elmondani, mik azok az akadályok, amelyeket el kell háritani, hogy a király szándéka teljesedjen. „Egy gondos pillanat Európa s a monarchia viszonyaira; egy pillanat a politikai láthatáron oly olvashatólag feltűnő jelekre, lehetetlen, hogy minden embert, ki ép értelemmel bír, meg ne győzzön, mikép a felséges ausztriai ház jövedője Magyar-

Ferenchalom.

Ferenchalom község hazafias, német ajku lakossága impozánsan ünnepelte meg Kossuth Lajos születésnapjának századik évfordulóját. Reggel a tanuló ifjuság nemzeti lobogók alatt a község háza elé vonult, hol a Hymnuszt elénekelt. Ünnepi beszédet Pratscher Vilmos áll. tanító tartott, néhány gyermek szavalt; a Szózat élénklésével véget ért a tanuló sereg ünnepélye. A község képviselőtestülete, tüzoltóság díszközgyűlést tartottak, melyen Kossuth emlékét jegyzőkönyvbe iktatták.

A községi képviselőtestület díszközgyűlésén Hauber Hugó segédjegyző tartott magvas beszédet. 10 órakor ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet volt az ág. ev. templomban, hol Bohus Károly lelkész tartott nagyszabású, remek beszédet. Isteni tisztelet után az egész gyülekezet egyhangulag énekelte határtalan lelkesedéssel a Hymnuszt.

Este az olvasóegylet tartott díszközgyűlést, melyen oly nagyszámú közönség jelent meg, hogy az egytel mindkét szobája zsufolásig megtelt.

A díszközgyűlés után ifj. Neubaer János áll. tanító emlékbeszédet tartott Kossuth Lajos felett. Roth Gyula áll. tanító pedig Kossuth életrajzát olvasta fel. A szép ünnepélyt Szabó áll. tanító hatásos szavallata fejezte be.

Pancsova.

Pancsova hazafias közönsége szintén kegyelettel ünnepelte Kossuth Lajos századik születésnapját.

Az ünnepély istentisztelettel kezdődött, melyet az ág. ev. templomban tartottak, a hol Schwalb György ág. ev. lelkész mondott megható imát Kossuth Lajosért.

Istentisztelet után a városháza nagytermébe vonult a község. A városháza ormáról nemzeti színű lobogó hirdette, hogy a városnak ünnepe van. Itt az izr. templomdalárda által előadott „Hymnuszt” nyitotta meg az ünnepséget.

Dr. Radda Ignác tartotta azután az emlékbeszédet, mely nagy hatást keltett. Majd Seemayer Károly szavallta el „Kossuth Lajos emléke” című költeményt.

Végeztül az izr. templomdalárda a „Szózat”-ot énekelte szépen, lelkesítőn.

Este a színházban Földessi derék társulata díszelőadást rendezett, melyen nagy közönség jelent meg.

Zsombolya.

Zsombolya város közönsége is méltóképen ünnepelte meg Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulóját. A város minden polgára ünnepelt; szeretettel, hűséggel és hálával gondolva vissza — a szabadság, egyenlőség és testvériség apostolára — Kossuth Lajosra.

A város ünnepi díszöltött, hogy külsőleg is kifejezést adjon e kegyetes nap méltóságának. A középületeken és a magánépületek egész sorozatán nemzeti színű zászlók lobogtak. A munka és üzleti forgalom szünetelt. Az üzleti kirakatokban Kossuth gyönyörűen feldíszített arcképei voltak láthatók, amelyeket este fényesen kivilágítottak.

Az ünnepély délután az ipartestület felvonulásával vette kezdetét. Az ipartestületi kaszinó

helyiségeiből d. u. 3 órakor a különböző egyetek és társulatok a „Rakóczy”-induló hangjai mellett a helybeli sirkertben nyugvó szabadsághős Maderspach 48/49-iki honvédőrnagy sírjához vonultak, ahol Porse Vilmos tartott hazafias szónoklatot.

A tulajdonképpeni emlékünnepe a „Jemelka” szálló nagy termében kezdődött este fél 9 órakor. Ezen ünnepélyt a „Zsombolyai Kaszinó-egylet” a „József”-körrel együtt rendezte.

Az ünnepélyt a férfialárda nyitotta meg a „Hymnuszt” élénklésével, a mit a közönség állva, mély áhitattal hallgatott. Ezután az ünnepi szónok dr. Kerényi Miklós. Lépett az emelvényre, nagyhatású beszédet mondott, a melynek végzetével a közönség lelkes éljenzéssel és tapsal adott elismerésének kifejezést.

A szónoklat után ismét a férfialárda énekelte „Tavaszi elmúlt” című dalt adta elő nagy precizitással. Ezután Fűrész Győző szavallta Rakosi „Fohász”-át nagy hatással. Végül a „Szózat”-ot énekeltek, amivel befejezést nyert a magasztos hazafias ünnepély.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 10 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 15 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/45-től 1/38-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Október 4. Könyvnyomdászok szüretelési ünnepélye az Ellmer-féle vendéglőben.

— A honvédség köréből. Ő felsége a király Daempff Henrik alezredesnek, a verseci 7-ik honvédségvezred parancsnokának a katonai érdemkeresztet adományozta; továbbá elrendelte, hogy Hajek Károly verseci 7-ik honvédségvezredbeli I. osztályú századosnak a legfelső megelégedés kifejezésé tudtul adassék.

— Tanítói kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gresits Lázár okleveles tanítót a esentai, Nemes Gizella okleveles tanítónőt pedig a torontálvási helyi községi elemi iskolában rendes tanító-, illetve tanító-nővé nevezte ki.

— Kossuth-szobor Nagybecskerekben. A nagybecskereki Kossuth-ünnepeknak marandó emléke ígérkezik. Több lelkes uri ember köréből ugyanis mozgalom indult meg Kossuth-szobor föllállítására s az eszme megpendítői mindjárt gyűjtést is indítottak, amely rövid egy-két nap alatt is szép összeget hozott. Hihető, hogy a hazafias mozgalom nagyobb arányokat ölt és a szobor eszméje mihamarabb megvalósul.

— Esküvők. Diszes esküvő volt ma délelőtt a gör. kel. szerb templomban. Popovic s-Peezi Sziárd nagybecskereki földbirtokos vezette oltárhoz Klein Boriska kisasszonyt, Klein Mór

ország kifejlésével kapcsolatban áll.” Ennek kimondása úgy az országának, mint a királyi háznak érdekében van, mert komoly meggyőződéssé kell annak válnia, hogy az, ki Magyarország közügyeit vagy alkotmányosságukban esorbítani akarná, vagy reformokat nem akarna, vagy azokat nem alkotmányos és nemzeti irányban akarná, az legfőbb valamely idegenszerű kormányrendszer támogatásán dolgozik, de nem az uralkodóház érdekeinek biztosításán... Hazánk állapotát legközelebből az a viszony érdekli, melyben mi az ausztriai monarchia tartományaival vagyunk. Senki nálánál — mond Kossuth — ezt a viszonyt jobban nem tisztelheti; s pedig nemcsak azért, mivel az fejedelmünk egységének törvényes megerősítésével szentesítve van, hanem azért is, mivel e viszony szövetségében látja úgy hazánk, mint az uralkodóház jövőjének biztosítását. De ezen tisztelet és ragaszkodás miatt nem szabad szem elől téveszteni azon országos önállást és azon jogokat, melyek e viszony mellett, hazánk számára az 1790-iki 10-dik t.cikkben királyi, szentesített szóval biztosítottak. E viszony a fejedelmegységének s nem az országos önállás feloldozásának viszonya. Fájdalom, hogy a királyi szándokkal találkozó haladási célzataink sikerének egyik főakadálya, hogy az országának törvényes önállósága és Ausztriától való függetlensége nem — valóság. Másik akadálya pedig az, hogy nincsen parlamentáris, felelős kormány. Personális unió és parlamentáris felelős kormány tehát az alkotmányos biztosítékok, amelyekhez szent jogunk van! — Amde Kossuth indítványát, hogy a feliratban ama sérelmeket felsorolják, elvetették: az ellenzék le volt győzve! Es a reakció azt hitte, hogy örökre!

Csalódott. A bécsi bank bukásának híre készté 1848. március 3-án Kossuthot szólásra.

„Emelkedjünk az események színvonalára! Nézzük a bajok első forrását és ez nem más, mint Ausztria politikája. Már a válaszfelirati vitában elmondotta meggyőződését és utalt a bürokratikus kormányrendszer válságos következményeire: „Az uralkodóház iránti igaz, hű ragaszkodásom meleg érzetében — így szól tovább — jóslatot mondek: hogy az leszen a Habsburgház második megalapítója, ki a birodalom kormányrendszerét alkotmányos irányban reformálndja s felséges háza trónusát hű népeinek szabadságára fektendi le rendíthetetlenül.” Merítsünk erőt a dinasztia iránti hűség érzetéből, merítsünk erőt a rajtunk fekvő felelősség és polgári kötelesség érzetéből, nagy körülményekhez illő nagysoru határozottságra!” A birodalombeli nyugalom bomladozásának és ebből eredő minden balkövetkezésnek valódi kutfeteje a kormányrendszerben fekszik. Természetelleni politikai rendszerek is soká tarthatják fen magukat, mert a népek türelme és a kétségbeesés között hosszú u fekszik; de a mi politikai rendszerünknek hosszú élete megérett arra, hogy meghaljon. Amde a nép örök s öröknek kívánjuk a nép hazáját s öröknek ama dinasztia fényét, melyet uralkodónknak ismerünk. Igenis, erős meggyőződésem, hogy dinasztiaink jövedője a birodalom különféle népeinek egy szivben-lelékben való egyesüléséhez van csatlolva; ezen egyesülést, nemzetiségeik respektálása mellett csak az alkotmányosság érze emrokonító forrasztéka teremtheti meg. Evégből felirást indítványoz, amelyben arra kéri a királyt, hogy a népképviselői alapon nyugvó országgyűlésnek felelős kormányt nevezzen ki.

Azután néhány napra következett március 15-dike, a szabadság hajnalhasadása és a vele együtt született ármány, amely nemsokára a haza megmentésének vészkiáltását adta az akkoriban

nagybecskerekeli lisztkereskedő bájos leányát, aki tegnap egyttal az izraelita vallásról a gör. kel. vallásra tért át. A mai egyházi esküvőt megelőzőleg, melyet Sztraity György esperes végzett s melyen nagy és fényes közönség vett részt, tegnap délelőtt történt meg a polgári egybekelés dr. Grandjean József polgármester előtt, ahol a jegyespár tanúi Zavisics János és dr. Váscsics Endre voltak. — Szintén szücs esküvő volt vasárnap Kécsán. Alexics Milán nagybecskerekeli póstaftiszt fia, Alexics Milénko esküvőt örök hűséget Popovics Melániának, a kécsai gör. kel. lelkész leányának. Esküvő után a házaspár visszatért Nagybecskerekre.

— **Szt. Gellért napja.** A csanádi egyházmegye szerdán, szeptember 24-én védőszentjének, Szt. Gellértnek ünnepét üli, a kinek neve, mint a csanádi egyházmegye alapítója, Magyarország apostola és vértanúja örök időkre feljegyeztetett. Az egyházmegye e napot szokásos istentisztelettel ünnepli.

— **Kántorválasztás.** A nagybecskerekeli róm. kath. hitközség képviselőtestülete tegnap délután Franz J. L. elnöke alatt ülést tartott, melyen betöltötték a Bárány Béla lemondása folytán megüresedett kántori állást. Ez állásra Rigó Antal képezdevégzett kántorjelölt is pályázott, ki folyó évi július 29-én a hitközség bizottsága előtt már be is mutatta ének- és zenei tudását. A bizottság teljesen megfelelőnek találta hangját és az orgonálásban való jártasságát és így értelemben tett jelentést a hitközségnek, mely ennek folytán egyhangulag meg is választotta Rigó Antalt róm. kath. kántorrá.

— **Tizenkét éve püspök.** A csanádi egyházmegye szokásos kegyelettel emlékezik meg évenként Desseffy Sándor megyés püspök intronizálásának évfordulójáról. Szerdán, szept. 24-én, Szent Gellért napján lesz tizenkét éve, hogy megyés püspökünk harangok zugása és nagy ünnepségek közepette elfoglalta Szent Gellért püspöki székét. A szokásos istentisztelet, üdvözlések és hálaimák e napon sem maradnak el Desseffy püspökért, aki immár felépülvén nehéz betegségéből, jó egészségnek örvend.

— **Nagybecskerekeli helyi iparkiallítás lezámolása.** A helyi iparkiallítás rendező-bizottságának tegnap tartott ülésén Mayer Rezső pénztáros előterjesztette a számadásokat, melynek megvizsgálására a bizottság Homa Kálmánt és Benecze Miksát választotta meg. A számadások felülvizsgálása után közölni fogjuk a kiállítás eredményét a nagyközönséggel. Annnyit előre is jelezhethetünk, hogy a néhány helyről megszavazott segélyek beérkezése után felesleggel fog zárulni a kiállítás.

— **A főgimnázium önképzőköre.** Tegnap, vasárnap délelőtt alakult meg a nagybecskerekeli főgimnázium önképzőkörének tisztviselőkara Balázi József igazgató-elnök megnyitó beszédével és Majtényi Géza tanár vezetésével. Elnök lett: Seehorsch József VIII., főjegyző Maugsch

Béla VIII., jegyző Radocsay Béla VII., pénztáros Scherk Gyula VIII., főkönyvtáros Demkó Miklós VIII., gyűjteményeskönyv szerk. Frei Péter VII., segédkönyvtárosok Kaufmann József VIII., Tóth László VII., Champier József és Franz Aladár VI., Herr György és Mayer Jenő V. oszt. tanulók.

— **Uj gazdasági tudósító.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter Mayer József billédi lakost Torontálvármegye csenei járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Kossuth-ünnep Felsőmuzslyán.** Felsőmuzslyán községe tegnap vasárnap ünnepelte meg Kossuth Lajos 100-ik születése napját. Az ünnepély 11 órakor istentisztelettel kezdődött, mely alkalmkor Sóká Ignác muzslyai plébános mondta a misét. Mire után az összegyűlt közönség megindult a községháza elé, hol az ünnepi beszédeket tartották és pedig a következő sorrendben. Az első beszédet, mely az ünnepély megnyitását képezte Kovács Antal mondotta. Azután Sipos József beszélt a nagy nap jelentőségéről. „Ezt követte dr. Váradymre nagybecskerekeli ügyvéd beszéde, aki Kossuth működését méltatta. Ezek után következett még Kiss Péter beszéde és Sóká Ignác plébános bezáró beszéde, mely után az ünnepély véget ért s az összegyűlt zenekíséret mellett az ottani olvasókörbe vonultak.

— **Eljegyzés.** Dr. Vadász Ármánd nagyszentmiklósi ügyvéd, a „Nagyszentmiklós” társzerkesztője jegyet váltott Guttmann Ella kisaszonnyal Aradról.

— **A város szőlője.** Ma árverezték el Zachariás József városi tanácsos hivatalában a városi szőlőtelep idei termését. Az árverésen Szabó Albertnek ítélték oda a termést, ki hektoliterjéért 14 koronát ígért.

— **A tomaseváci hid.** Torontálvármegye törvényhatósága júliusi közgyűlésén tudvalevőleg kimondta, hogy a tomaseváci hidat fölépítteti s az utat a törvényhatósági utahálózatba főlveti. A határozatot az államépítészeti hivatal és két község melegebbezte. A felebbezéseket, miután a megyei határozatnak minden községben való meghirdetését követő felebbezési határidő most mindenütt lejárt, a napokban terjesztik föl a miniszterhez.

— **Gazdakör Felsőmuzslyán.** Több mint száz földmívelő és iparos élénk érdeklődése és feszült figyelmével ismertette tegnap délután Szegfű Lajos felsőmuzslyai állami tanító a „Magyar Gazdaszövetség” kiadott s gazdakör alakítására vonatkozó alapszabálytervezetet. Fejtegetéseire, megértve a hallgatók, hogy egy életképes és működő gazdakör egyeseknek, valamint a községnek erkölcsi, szellemi és anyagi tekintetben föltötte hasznára van, élénk egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy az ismertettet alapszabályokkal a gazdakört megalakítják. Az alapszabályokat jóváhagyás végett a kir. kormánynak felterjesztik. A már elfogadott alapszabályok szerint egyhangulag tisztviselőikül a következők választották meg a gazda-

kör élére: elnök Lukácsy Máttyás, másodelnök Buday Pál, jegyző Bodó Sándor, pénztáros Viola András, ügyészül dr. Váradymre nagybecskerekeli ügyvédet választották meg. Választmányi tagokul választották: Szeghy János, Varga Sándor, Rácz Mihály, Steigerwald Miklós, Beretka József, Lovas János, Szegfű Lajos, Csonka József, Égető Sándor. Számvizsgálók: Kiss Pál, Bodó Sándor, Dégi István.

Irodalom.

* **Kossuth és a magyar irodalom.** A magyar sajtó természetszerűen elsősorban Kossuth Lajos emlékével foglalkozott mostanában, de valósággal páratlanul dolog az, a mit a nagy ünnepnap alkalmából a Független Magyarország, a függetlenségi- és 48-as pártnak ez a jelesen szerkesztett közlönye nyújtott. A Független Magyarország, mely rövid fennállása dacára máris a legnépszerűbb napilapok egyike, Kossuth Lajos születésének százados évfordulóján hatvanöt oldal terjedelemben jelent meg, amire még eddig a magyar zsurnalisztikában nem volt eset. Ez a megkapóan érdekes szám nemcsak a terjedelménél, hanem a tartalmánál fogva is megérdemli, hogy foglalkozzunk vele. A függetlenségi- és 48-as párt több vezérfőnökétől közölt cikkeket a Független Magyarországnak ez a száma, melynek nagy része természetesen Kossuth Lajos emlékének van szentelve és a mely számos, érdekes illusztrációt is közöl. Történelmi, nagy becsesel bírnak Kossuth Lajosnak azok az eddig ismeretlen levelei és értekezései, melyeket a Független Magyarország e számban tett közzé s a melyek újabb adalékai Kossuth Lajos óriási nagyságának. Meg kell jegyeznünk, hogy a nagy Kossuth-ünnepet először a Független Magyarország kezdeményezte és e kezdeményezés óta valóságos bucsujáráhely volt az érdeklődők részéről a Független Magyarország szerkesztősége és kiadóhivatala, amely Budapesten, IV. Váci-utca 81. sz. alatt van. Elsősorban e lap érdeme az, ha a Kossuth-ünnep oly fényesen sikerült. A Független Magyarország, bárha a legolcsóbb napilap, szeptember 19-ke alkalmából előfizetőit Kossuth Lajosnak egy nagyszabású és remek kivitelű arcképpel ajándékozta meg.

* **Kis Lap.** Ama ritka kincsek közé, amelyeket a külföld is irigyel tőlünk, tartozik a mi kedves, régi gyermekujskánk, mely immáron a harminckettedik évébe lép. Uj folyamát megifjodva kezdi a Kis Lap, mert Forgó bácsi, aki a lapot alapításától kezdve a gyermekvilág öröme, a szülők és pedagógusok büszkeségére szerkeszti, nagy feladatának megoldásához íróvilágunk előkelő gárdáját készül sorompóba állítani és a szerkesztés gondjait is megosztja, a mennyiben Roboz Andort, a gyermekirodalom egyik lelkes ápolóját, aki a gyermekvilággal, tanár létére, állandó bensőszerzőttetésben áll, társszerkesztőül vette maga mellé. A Kis Lap előfizetési ára negydedévre 2 korona.

* **Magyar Bazár.** Az ifj. Lónyai Sándorné és S. Hentaller Elma szerkesztésével és az Athenaeum r.-t. kiadásában megjelenő „Magyar Bazár” nemcsak tartalom tekintetében, hanem külső kiállításával is vetekedhetik a külföldi legelőkelőbb divatlapokkal. A divatrész színes és egyéb ábrái, szabásmintái, divattudósításai nemcsak szemrevalók, hanem célszerűek és főleg a legfrissebb hajtásai a folyton változó izlésnek. A szépirodalmi rész valóságos tárháza a sok tudnivalónak s találkozó helye a szépirodalom elsőrangú művelőinek. A „Magyar Bazár” havonként kétszer jelenik meg. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Megrendelő cím: „Magyar Bazár” kiadóhivatala Budapest, Ke-repesi-ut 54.

Közgazdaság.

□ **Katonai szállítások.** A csász. és kir. élelmezési raktár Temesvárott (Lenau-tér 2. sz.) vesz f. évi szeptember hóban kizárólag a termelőktől, kis és közép földbirtokosoktól szabad kézből, azonnali szállításra és fizetésre 450 mm. buzát, 800 mm. rozst és 900 mm. zabot. A m. kir. szegedi II. honvédkerületi parancsnokság a kerületbeli csapatok részére az 1903. évben szükséges zabot (Nagybecskerekén 123 mm., Szegeden 3986 mm.) versenytárgyalás útján óhajtván biztosítani, felhívjuk a termelőket, hogy vonatkozó ajánlataikat a parancsnokságnál mielőbb adják be. — A Torontálmegyei gazdasági egyesület.

□ **Kenyér és zabszállítás a honvédeknek.** A Nagybecskerekén állomásozó m. kir. honvéd csapatok részére 1903. évi január hó 1-től 1903. évi december hó 31-ig szükséges kenyér és zab szállításának biztosítása iránt a m. kir. szegedi II. honvédkerületi parancsnokság hadbiztonsági osztályában Szegeden 1902. évi október hó 6-án ajánlati tárgyalás fog tartatni. Ezen cikkekre szállításra vonatkozó és egyes vállalkozók által benyújtandó ajánlatok mintája, továbbá a szállítási feltételek iránt tájékozásul az illető hirdetések szolgálnak.

már pénzügyminiszter Kossuth szájába. (1848. július 11.)

Ez volt szóközi mesterműve, amely őt minden idők legnagyobb szóközi közé emelte; valódi politikai esemény, amely nemzetünk sorsára döntőleg hatott; de profunde, a mélységből jövő vészkiáltás! Már a kezdete megkapó. „Midőn a szöszekre lépek, hogy önöket felhívjam, mentsék meg a hazát, e percek nagyszerűsége szorítva hat keblemre; úgy érzem magamat, mintha Isten kezembe adta volna a tárogatót, mely felkiáltja a halottakat, hogyha vétkesek vagy gyöngyök, örök halálba visszahelyezzenek; ha pedig van bennük életerő, örökre ébredjenek. Önöknek uraim! Isten kezükbe adta a mai határozattal, melyet indítványomra hozandnak, határozni a nemzet élete és halála felett. . . . A haza veszélyben van! . . . Azután elmondja, hogy mily körülmények közt vették át a kormányt; majd eseteli a horvát és a szerb lázadást; éles gunnyal festi a bécsi kormány kétségbe és csalárd játékát. „És a legutóbbi napokban, lehullott a nyilvános titkok fátyola. A bécsi miniszterium jónak látta az ausztriai császár nevében megizenni a magy. kir. miniszteriumnak, hogyha minden áron meg nem alkuszik a horvátokkal, fel fogja mondani ellenükben a semlegességet. Mintha mondaná, hogy az ausztriai császár a magyar királynak, azaz magának hadat izent. . . . E fenyegetésre akként feleltünk, amint azt a nemzet becsülete megkívánta. Erre jött egy másik jegyzék a bécsi kormánytól, amely a magyar pénzügyminiszternek szemére veti, hogy a pártító Jelacsicsnak nem akar pénzt adni. Valóban nem érdemelném, hogy szívjam a levegőt, hanem megérdemelném, hogy szembe köpjön a nemzet, ha ellenségének pénzt adtam volna. Fogta tehát magát a bécsi kormány és ő küldött a kedves pártitónak 150.000 forintot. . . . Ne ébredjenek haragra

uraim! mert ama minisztérium, amely ily politikában kereste tengődését, nincs többé! . . . De légyen helyébe bármely más, ennek éreznie kell, hogy ha csak az ausztriai császár iránt, aki egyszerűen magyar király is, a hűség ösvényéről nem akar lelépni, azt a politikát Magyarország irányában nem követheti anélkül, hogy Magyarországot ne provokálja arra, hogy a pártitót támogató Ausztriának lábához dobja megszegett szövetségét és másokat szerezzen, hibebeket. . . . Szövetségeseink nincsenek! Magunkra vagyunk utalva. . . . Élni csak az a nemzet fog, amelyben magában van életerő; kit nem saját életereje, hanem másoknak gyámolítása tartogat, annak nincs jövője! Egy nagyszerű határozatra hívom fel önöket. . . . Szavazzon meg a képviselőház 200.000 katonát és adja meg az erre szükséges pénzerőt. . . . „Megadjuk! megadjuk!” ezzel a lelkes kiáltással állt föl az egész ház s a képviselők mintegy esküre emelték föl kezeiket, hogy megmentik a hazát. . . . A kitörő lelkesedés lecsillapultával Kossuth mélyen meghajolva, könnyes szemekkel folytatta beszédjét, így szólván: „Ne vegyék e kérését bizalmi kérdésnek; kérem akartam még önöket, uraim, hogyha van valahol a hazában egy sajtó kebel, mely orvoslásra, egy kívánság, mely kiegészítésre vár: türtöztesse magát, most első a haza megmentése. . . . Ezt akartam még mondani, de önök felállottak, mint egy ember és én leborulok a nemzet nagysága előtt s csak azt mondok, hogyha annyi energia lesz a kivitelben, mint a megajánlásban, Magyarországot a pokol kapui sem döntendik meg. . . .

De fájdalom, hiába! Hiába volt Kossuth jóslata, amely fegyverre szólította a nemzetet; hiába szólott az Isten a tüskebokorból, hogy: „a hely, amelyen állsz, szent, így jutalmazom a bátorságot!” . . . a pokol kapui mégis diadalmaskodtak. (Vége köv.)

TÁVIRATOK.

Stefánia a belga királynő ravatalánál.

Budapest, szept. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Spaaból táviratozzák: Lónyai Elemér grófnő, Stefánia belga királyi hercegnő tegnap megjelent testvéreivel, Lujza hercegnővel édesanyja, Henriette belga királynő ravatalánál. Kezével utána megjelent a ravatalnál Lipót belga király is, aki mikor megpillantotta Stefániát, azt energikus kézmozdulattal kiutasította. Stefánia zokogva távozott s azonnal Brüsszelbe utazott, ahol az utcán a nép felismerte őt s óriási tüntetést rendezett mellette.

A párisi „Matin“ Stefánia látogatásáról a ravatalnál a következőket jelenti: Mikor Lipót belga király megtudta, hogy Stefánia Lujza hercegnővel Spaaba érkezett, megüzente neki, hogy azonnal hagyja el a várost. Stefánia zokogva engedelmeskedett atyja parancsának, gyalog kiment a pályaudvarra és Brüsszelbe utazott. Az utcán a nép felismerte és zajos óvációban részesítette.

— Éljen Lónyay grófnő! Éljen Stefánia! kiáltozták minden felől.

Stefánia az eljenriadalra felemelte fátját s meghatott hangon mondta:

— Köszönöm polgártársaim.

A „Petőfi-Társaság“ Kossuth-ünnepe.

Budapest, szeptember 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Petőfi-Társaság“ tegnap tartotta Kossuth-ünnepét óriási közönség részvételével, mely az előadott programot zajos tetszéssel fogadta. Az ünnepélyen Jókai ódáját frenetikus tapsokban részesítették.

Bányászok gyűlése.

Budapest, szeptember 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tegnap délelőtt kezdődött az akadémián a bányászok és kohászok egyesületének gyűlése Telecsy Géza gróf elnöklésével. Az egyesület a gyűlésen kimondta, hogy székhelyét Selymecbányáról Budapestre helyezi át. A gyűlést ma folytatják.

A német vámtarifa.

Budapest, szept. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből táviratozzák: A konzervatívok többsége elejtette a vámtarifa javaslatot. Ennek folytán valószínűnek tartják, hogy a parlamentet szétosztalják.

Pusztító vulkán.

Budapest, szeptember 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) New-Yorkból jelentik, hogy St. Vincent szigetén a Soufrier vulkán tegnap éjjel kitört, óriási lángnyelvek kíséretében. A vulkán kitörése nagy pusztítást vitt véghez.

Budapesti gabonatársaság.

Budapest, 1902. szeptember 22.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	mérték	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	uj	76	0.—	80	7.20
Pestvidéki	uj	76	0.—	80	7.10
Bánsági	uj	76	6.85	80	7.10
Bácskai	uj	76	6.90	80	7.30
Röze	uj	elsőrendű 70—75		6.10	6.25
		másodrendű		5.90	6.—
Árpa		takarmány 60—62		5.25	5.40
		égetni való 62—64		5.15	5.25
Zab		sűrűzésre való 61—66		0.—	0.—
Tengeri	ó	bánsági 39—41		5.55	5.75
		másnemű		0.—	0.—
				0.50	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak keveset estek. Déli az árltkor a következő árakat jegyezték:

Buza	áprilisra	6.89—6.90
	októberre	7.13—7.14
Röze	októberre	6.12—6.13
	áprilisra	6.28—6.29
Tengeri	szeptemberre	5.55—5.56
	májusra (1903.)	5.64—5.66
Zab	(októberre)	5.94—5.95
Zab	(áprilisra)	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsombolyári: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 38 p.
 Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
 Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Alibunárról: este 7 óra 23 p.
 Zsombolyári: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Módosra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
 Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
 Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 10 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 48 p.
 Karlova—Nagykikindára: reggel 6 óra 7 p.

127716/902. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére 1903. évi január hó 1-étől 1903. évi december hó végéig lenolaj kencéből felmerülő szükségletének szállítást, mely egy évre mintegy 3000 métermázsával van előirányozva, biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes módok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamrában megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, VI. Andrássy-ut 73. sz. II. emelet, 7. ajtó sz.) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenként egy koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1902. évi október hó 7-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külemmel látandó el: Ajánlat lenolaj kenőce szállítására 127716/902. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlt kence egy évi értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1902. évi október hó 6-ika déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Bánatpénz nélküli vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módok betartása mellett állítanak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1902. szeptember hóban.

Az Igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

14 forintért

a legfinomabb Derby-Raglan 6-féle divatos színben.

Ugyanolyan fiuk részére megfelelően olcsóbb áron kapható csakis

Felsenstein Ferenczről

Nagybecskereken.

765—x.7

Perlasz község előjáróságától.

3192. szám. 1902.

778—1.1

Hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy ezen község határában folyó évi augusztus hó 17-én felfogott egy darab 15 éves v. pej szörű kanca ló hj. bélyegű s 20 koronára becsült ló, mint gazdátlan jószág, folyó évi október hó 2-án d. e. 9 órakor a helybeli község-házánál tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzért, esetleg becsáron alul is el fog adatni.

Periaszon, 1902. szeptember hó 5. napján.

Vuchetich, jegyző.

Kelics, bíró.

Kiadó lakás.

Az Uri- és Korház-utca sarkán egy

külön álló ház

teljesen ujonnan atalakitva, nagy lakással, konyha, folyosostb. elkülönített kerttel november 1-ére kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

648—x.32

Legfinomabb csemege-szőlő

kilója 40 fillér

kapható dr. Brájjer Lajosnál Uri-utca 3

708—x.23